

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ФАКУЛЬТЕТ СПОРТУ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ І ЕКОНОМІКИ СПОРТУ**

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою факультету спорту та
менеджменту (протокол № 7 від 28
серпня 2024р.)

Голова Вченої ради

 В'ячеслав СЕМЕНЕНКО

СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання курсових робіт

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: 073 Менеджмент

освітньо-професійна програма: Менеджмент

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК. 1.10

Київ – 2024

Розробники:

Харчук Тетяна Валеріївна, доктор економічних наук, професор,
tkharchuk@uni-sport.edu.ua

Закорко Олена Павлівна, кандидат економічних наук, доцент,
ozakorko@uni-sport.edu.ua

Хіленко Олександр Олександрович, кандидат економічних наук,
okhilenko@uni-sport.edu.ua

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри менеджменту і економіки спорту
19.08.2024, протокол № 14

Рецензент: Новікова Н.Л., доктор економічних наук, професор

ВСТУП

Відповідно до навчального плану здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 073 Менеджмент освітньо-професійної програми «Менеджмент» виконується курсова робота з навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент та маркетинг».

Методичні рекомендації до виконання курсових робіт розроблено з урахуванням вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», стандартів вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент, освітньо-професійної програми «Менеджмент», «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті фізичного виховання і спорту України».

Виконання курсової роботи дозволяє здобувачу вищої освіти поглибити та систематизувати засвоєні знання, розвинути навички самостійної роботи, сформулювати основи проведення наукових досліджень, аналізувати отримані результати і узагальнювати їх, що сприяє науковій творчості.

Метою виконання курсової роботи є узагальнення теоретичних знань щодо стратегічного менеджменту та маркетингу, набуття практичних навичок з проведення стратегічного аналізу внутрішнього і зовнішнього середовища підприємства, що діє в умовах високої невизначеності, формування та використання інформаційної бази побудови стратегічного процесу на підприємстві.

Методичні рекомендації до виконання курсових робіт містять такі розділи:

1. Загальні положення.
2. Складання плану курсової роботи.
3. Вимоги до змісту та обсягу курсової роботи.
4. Правила оформлення курсової роботи.
5. Захист курсової роботи.

Додатки.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота є однією з форм контролю знань, важливим етапом підготовки здобувачів вищої освіти до майбутньої практичної діяльності у визначеній сфері, першим кроком до написання кваліфікаційної роботи.

Курсова робота має відобразити: глибоке знання основних теоретико-методичних та практичних аспектів стратегічного менеджменту та маркетингу; положень нормативних та законодавчих актів, що стосуються певної сфери діяльності; вміння аналізувати, узагальнювати, досліджувати літературні джерела та інформаційну базу даних; використовувати математичні, статистичні, облікові та інші способи оброблення інформації; розробляти пропозиції щодо вирішення проблем з теми роботи; логічно і чітко викладати матеріал, робити висновки та узагальнення; надавати ґрунтовні оцінки різним явищам і процесам; розробляти практичні рекомендації; оформляти роботу відповідно до існуючих стандартів.

Перелік компетентностей, які формуються під час виконання курсової роботи відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент, галузі знань 07 Управління та адміністрування

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК1	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	
СК1	Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.
СК2	Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час виконання курсової роботи відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент, галузі знань 07 Управління та адміністрування

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН 5	Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.
ПРН 6	Мати навички прийняття, обґрунтування та реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

У процесі написання курсової роботи виділяють такі етапи:

- вибір об'єкта дослідження;
- складання здобувачем вищої освіти плану курсової роботи, погодження плану з науковим керівником;
- формування здобувачем вищої освіти інформаційної бази для виконання курсової роботи;
- написання й оформлення курсової роботи;
- подання курсової роботи на кафедру для рецензування;
- доопрацювання (за необхідності) курсової роботи відповідно до рекомендацій/зауважень рецензента;
- захист курсової роботи.

Під час виконання курсової роботи кожному здобувачеві вищої освіти призначається науковий керівник, який здійснює індивідуальне консультування,

допомагає йому скласти план роботи, контролює дотримання графіка виконання, методи дослідження, рецензує роботу. Робота має бути виконана, подана на кафедру для перевірки науковому керівникові та захищена згідно з графіком. Здобувач вищої освіти може отримати консультацію у наукового керівника відповідно до графіка проведення індивідуально-консультативної роботи науково-педагогічних працівників, розміщеного на Moodle.

Курсова робота повинна мати практичну спрямованість, логічний, доказовий, аргументований характер і відповідати таким вимогам:

- містити глибокий аналіз досліджуваної проблеми;
- містити самостійні дослідження та розрахунки, виконані з використанням сучасних методик стратегічного аналізу та інформаційних технологій;
- мати аргументовані висновки та детальне обґрунтування пропозицій;
- бути належно оформленою і поданою на кафедру в термін, передбачений графіком освітнього процесу.

Курсова робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, написана без дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів конкретного дослідження теми, обґрунтованих пропозицій, до захисту не допускається.

2. СКЛАДАННЯ ПЛАНУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання здобувачем вищої освіти курсової роботи починається з визначення об'єкта дослідження.

На початку семестру викладач, який веде навчальну дисципліну «Стратегічний менеджмент та маркетинг» і відповідає за підготовку відповідного розпорядження по кафедрі (далі – відповідальний викладач) призначає наукових керівників (з урахуванням структури навчального навантаження кафедри) та інформує про це здобувачів вищої освіти.

Розпорядження про розподіл тем курсових робіт затверджується завідувачем кафедри не пізніше початку 4 тижня семестру, у якому заплановано виконання курсової роботи. У цьому розпорядженні також фіксується дата захисту курсової роботи.

Призначення наукових керівників, визначення термінів захисту курсових робіт здійснюється письмовим розпорядженням завідувача кафедри.

Пошук об'єкта та подальше збирання необхідної інформації під час виконання курсової роботи здійснюється здобувачами вищої освіти самостійно.

Після остаточного визначення об'єкта курсової роботи здобувач вищої освіти складає її план, який погоджується з науковим керівником, потім оформлює спеціальний бланк-завдання (дод. А), у якому зазначаються основні відомості про студента, план, а також термін подання курсової роботи на

кафедру. Орієнтовний план наведено у дод. Б. Завдання підписують науковий керівник і здобувач вищої освіти, затверджує завідувач кафедри.

Зміст курсової роботи може коригуватися за погодженням наукового керівника. Про це мають бути відповідні записи на затвердженому варіанті.

Завдання на курсову роботу доводиться студентам у триденний термін після виходу розпорядження завідувача кафедри. Отримання студентом завдання фіксується на кафедрі.

3. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОБСЯГУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Основними вимогами до викладення курсової роботи є: чіткість побудови, логічна послідовність викладу матеріалу, доказовість аргументів, точність формулювань, обґрунтованість висновків та пропозицій, практична спрямованість.

Загальний обсяг курсової роботи має становити 25-30 друкованих сторінок без урахування додатків і списку використаних джерел.

Курсова робота має таку структуру:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень (у разі потреби);
- вступ;
- основну частину;
- висновки і пропозиції;
- список використаних джерел;
- додатки.

Зразок оформлення **титульного аркуша** наведено у дод. В.

Зміст оформлюють як план курсової роботи із зазначенням відповідних сторінок, з яких починається кожний структурний елемент.

Якщо у курсовій роботі використано понад п'ять умовних позначень (аббревіатур, символів, скорочень, які не є загальноприйнятими), то про це зазначають на окремому аркуші у вигляді **переліку умовних позначень**, який розміщують перед вступом.

Головним завданням **вступу** є загальне представлення роботи як актуального і практично значущого дослідження, презентація інформаційного, методичного забезпечення дослідження та отриманих результатів. Доцільним є висвітлення таких питань:

- актуальність і практична значущість курсової роботи;
- мета, об'єкт та предмет дослідження;
- перелік методів дослідження, які були використані в роботі;
- загальна характеристика інформаційного забезпечення;
- інформація про використання інформаційних технологій, програмного

забезпечення.

Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу та шляхів розв'язання проблеми, обґрунтовуючи теоретичне та прикладне значення проблематики окресленої теми для розвитку певної галузі знань, діяльності.

Мета дослідження – запланований результат вирішення визначеної проблеми із використанням теоретичних, методологічних й практичних положень та методів дослідження.

Завдання дослідження визначаються поставленою метою і характеризують конкретні послідовні шляхи вирішення проблеми.

Слід чітко формулювати мету роботи, лаконічно викладати завдання, які необхідно виконати для її досягнення.

Об'єктом дослідження є процес або відносини у межах яких формується та досягає реалізації актуальна проблемна ситуація.

Предметом дослідження є інструментарій, за допомогою якого планується розв'язання проблемної ситуації шляхом вирішення професійних завдань, передбачених освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент».

Методи дослідження – це сукупність загальнонаукових та спеціальних методів наукового пізнання, за допомогою яких забезпечується набуття наукових знань, умінь та практичних навичок у різних сферах діяльності.

Обсяг вступу не повинен перевищувати трьох сторінок.

Основна частина роботи складається з двох розділів. Назви розділів не повинні дублювати назву теми курсової роботи та мають бути збалансованими за обсягом. Кожен розділ має закінчуватися короткими висновками (1-2 абзаци) щодо досліджуваної проблеми. Усі розділи мають бути логічно пов'язані між собою та розкривати сутність науково-дослідної роботи здобувача вищої освіти.

Перший розділ курсової роботи має аналітико-дослідницький характер. Всі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми цього розділу супроводжують тлумаченням та висновками, які дозволяють визначити сутність і стан явищ і процесів, що досліджуються, розкрити їх особливості та тенденції розвитку, створити базу для виявлення невикористаних резервів удосконалення діяльності об'єкта дослідження.

Джерелом інформації є планові і фактичні показники господарської діяльності, статистична, фінансова, податкова та управлінська звітність, накази, розпорядження, первинні інформаційні матеріали стосовно окремих бізнес-операцій та процесів, результати спостережень, опитувань, обстежень та інших методів збирання первинної інформації.

З урахуванням сучасної інформатизації та комп'ютеризації управління підприємствами, обов'язковим є використання у курсовій роботі сучасних інформаційних технологій, прикладного програмного забезпечення. У разі розробки авторського програмного забезпечення подають його загальну концепцію, інформаційне та методичне забезпечення, наводять опис алгоритмів і схем обчислювального процесу, форми вихідних документів (таблиць, діаграм, графіків), вимоги щодо користування розробленим програмним забезпеченням

тощо (у такому разі може передбачатись окремий пункт плану, в якому наводять зазначені матеріали).

Ця структурна частина роботи має бути максимально насичена фактичною інформацією (таблицями, графіками, діаграмами, схемами тощо), які відображають результати діяльності (розвитку) об'єкта дослідження. Фактичний матеріал (таблиці, діаграми, рисунки тощо) обов'язково аналізують у тексті роботи, перед кожною ілюстрацією роблять перехід до неї – пропонують звернутися до її даних, щоб з'ясувати тенденції розвитку певного явища та поглибити дослідження, а після – подають основні висновки, що ґрунтуються на наведених у ній даних. Особливу увагу необхідно приділити правильності й економічній грамотності побудови та оформлення аналітичних таблиць, діаграм, графіків, рисунків тощо, а також їхнім назвам.

У цьому розділі на підставі проведеного аналізу та узагальнення аналітичних матеріалів здійснюють ґрунтовний аналіз проблем розвитку об'єкта дослідження. Доцільно визначити вплив екзогенних та ендогенних чинників на розвиток об'єкта дослідження, оцінити потенційні загрози та можливості за допомогою методів стратегічного аналізу.

У цьому розділі курсової роботи потрібно:

- надати коротку характеристику досліджуваного підприємства. Дод. Г (табл. 1),
- навести схему організаційної структури підприємства та дати її коротку характеристику;
- виявити тенденції та оцінити вплив факторів макросередовища підприємства у контексті оцінки перспектив його розвитку (або конкретної проблемної ситуації, що досліджується на найближчі 3-5 років, використовуючи (на вибір) PEST-аналіз (STEP-аналіз), STEEP, PESTLE, STEEPLE-аналіз, TEMPLES-аналіз (табл. 2);
- проаналізувати основні фактори конкуренції на ринку, де функціонує підприємство, виявити ключові фактори успіху в цій сфері діяльності (табл. 3);
- ідентифікувати основних конкурентів підприємства, проаналізувати поведінку, якої вони дотримуються по відношенню до підприємства (табл. 4);
- провести аналіз конкурентного середовища підприємства за моделлю п'яти конкурентних сил М. Портера (табл. 5);
- здійснити бенчмаркінг конкурентоспроможності (скласти чек-лист і побудувати багатокутник конкурентоспроможності) (табл. 6);
- побудувати актуальний та необхідний профіль підприємства (табл. 7, 8);
- здійснити VRIO-аналіз ресурсів підприємства (аналіз трьох основних) (табл. 9);
- узагальнити та оцінити можливості та загрози, що виникають у зовнішньому середовищі підприємства у контексті досліджуваної проблеми, визначити та описати стримуючі чинники розвитку та внутрішні протиріччя, що його

обумовлюють, за результатами чого скласти матрицю SWOT-аналізу (табл. 10, 11, 12);

- здійснити портфельний аналіз за допомогою одного методу (Модель Бостонської консалтингової групи, Модель «Продукт – ринок» І. Ансоффа. Тривимірна матриця Д. Абеля. Матриця McKinsey (матриця General Electric), Модель Shell/DPM – матриця спрямованої політики. Модель Хофера-Шендела. Матриця життєвого циклу Arthur D. Little);
- оцінити філософію та концепцію компанії, її місію та стратегічну ціль;

За результатами аналізу необхідно визначити переваги та недоліки, проблеми розвитку об'єкта дослідження. Перший розділ є підґрунтям для написання другого розділу.

Обсяг пунктів аналітико-дослідницького характеру повинен складати 60–70% загального обсягу основної частини курсової роботи.

Другий розділ має проектно-рекомендаційний характер. У цьому розділі необхідно розробити конкретні науково обґрунтовані рекомендації (які ґрунтуються на виконаному у першому розділі аналізі) щодо шляхів вирішення проблем, напрямів усунення недоліків, удосконалення розвитку об'єкта дослідження. Невід'ємною частиною обґрунтування запропонованих заходів є їхня економічна оцінка, яка має супроводжуватися відповідними розрахунками. Здобувач вищої освіти повинен зазначити які економіко-математичні методи, моделі, програмні засоби використано.

У цьому розділі курсової роботи потрібно:

- визначити наявність стратегії та її відповідності умовам функціонування підприємства, перспективні напрямки розвитку підприємства на найближчі 3-5 років;
- описати можливі способи реалізації визначених напрямків (диверсифікація, спеціалізація, фокусування, тощо), фактори, що сприяють або перешкоджають їх вибору.
- побудувати стратегічну карту цілей розвитку компанії за чотирма проекціями: «фінанси», «ринок», «бізнес-процеси», «навчання та розвиток» (табл. 13);
- на основі проведеного стратегічного аналізу досліджуваного підприємства та ґрунтуючись на методичних засадах стратегічного менеджменту та маркетингу надати рекомендації щодо впровадження стратегічних дій у відповідності до обраних стратегічних цілей (направів розвитку) організації (по одній (на власний вибір) проекції) (табл. 14).

Обсяг другого розділу – 30–40% загального обсягу основної частини курсової роботи.

Зміст питань окремих пунктів курсової роботи має відповідати їх назві. У кінці кожного пункту стисло (2–3 речення) формулюють висновки.

Висновки і пропозиції, що наводять в окремому розділі курсової роботи, є стислим викладенням підсумків проведеного дослідження. Під час формулювання висновків рекомендується узагальнити основні результати

дослідження за окремими пунктами таким чином, щоб матеріал можливо було використати як основу для тексту доповіді на захисті курсової роботи.

Висновки та пропозиції мають бути чіткі, аргументовані, враховувати досягнення науки та практики у тісному зв'язку із сучасними тенденціями розвитку економіки. Особливу увагу варто приділити висвітленню нового, яке здобувач вищої освіти вносить у розроблення досліджуваної проблеми. Зазвичай кількість висновків відповідає кількості поставлених на початку дослідження завдань. Обсяг висновків та пропозицій не повинен перевищувати чотирьох сторінок.

До **списку використаних джерел** рекомендується включати 20-25 найменувань за останні 3-5 років (як показник інформованості автора про сучасний стан досліджуваної теми).

Додатки до роботи мають містити інформаційні матеріали, що становлять базу аналітичних досліджень згідно з обраною темою, і розміщуються на останніх сторінках. Додатки розміщується відповідно до посилань на них за основним текстом роботи.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Усі складові курсової роботи потребують оформлення належним чином. Оформлення курсової роботи здійснюється відповідно до загальних вимог, що висувуються до наукових робіт, згідно з ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання».

Мова курсової роботи – українська, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок. Пряме переписування у роботі матеріалів з літературних джерел неприпустиме, крім цитат, які подаються в лапках відповідно до тексту оригіналу.

Робота має бути надрукована на одному боці аркуша стандартного білого паперу формату А4 (210×297 мм). Текст розташовується із дотриманням таких вимог: комп'ютерний набір – кегель 14, інтервал – 1,5, шрифт – Times New Roman, абзац – 1,25 см, вирівнювання тексту – по ширині. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту однаковою, стрічка – чорного кольору середньої жирності. Текст курсової роботи розміщується на аркуші з дотриманням розмірів берегів: з лівого боку – не менше 25 мм, з правого – не менше 10 мм, зверху – не менше 20 мм, знизу – не менше 20 мм.

Кожну структурну частину курсової роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин курсової роботи: **«ЗМІСТ»**, **«ВСТУП»**, **«ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ»**, **«СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»**, **«ДОДАТКИ»** друкують великими жирними літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки). Сторінки курсової роботи нумерують арабськими цифрами (без знака №) у правому верхньому куті сторінки. Першою сторінкою курсової роботи є титульна, яка включається до загальної нумерації, але не нумерується.

Зміст має відповідати плану роботи, який затверджено науковим

керівником разом із темою. На сторінці зі змістом зазначається номер початкової сторінки кожної складової курсової роботи. Зміст розміщують після титульної сторінки і нумерують як другу сторінку.

Текст основної частини курсової роботи поділяється на пункти згідно з планом, затвердженим у завданні на виконання курсової роботи. Остання сторінка пункту повинна бути заповнена текстом мінімум на 75%. Якщо на цій сторінці є лише два-три рядки, то текст потрібно скоротити і цю сторінку вивільнити.

Кожен показник, цифра чи цитата у курсовій роботі повинні мати посилання. Посилання в тексті на джерела надають у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки (крім випадків, коли посилаються на джерело загалом), наприклад: [14, с. 23], де перша цифра “14” означає номер джерела у списку використаних джерел, а друга “23” – сторінку, на якій наведено зазначені дані або цитовану тезу. У випадку одночасного посилання на декілька джерел посилання оформляють так: [14, с. 23; 17, с. 10; 26, с. 7], тобто автор одночасно посилається на 14, 23 та 26 джерело у списку використаних джерел.

Зібрані фактичні та статистичні матеріали наводяться в однакових одиницях виміру: абсолютних (грн, дол. США, т, м, шт.) або відносних (%).

Наприкінці курсової роботи розміщується список використаних джерел, скласти який необхідно за певними правилами. Список використаних джерел є важливим обов'язковим елементом курсової роботи, який певною мірою є вираженням наукової етики та культури наукової праці, відображає роботу автора зі збирання та аналізу інформації, дозволяє зробити висновок про ступінь фундаментальності проведеного дослідження. Рекомендована кількість назв – 25-30 найменувань за останні 3-5 років. До цього списку включаються всі публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, на які є посилання у роботі. Всі джерела вказуються тією мовою, якою вони видані. Список використаних джерел оформлюється за алфавітом прізвищ перших авторів або в порядку цитування та згадки джерел в тексті. Приклад оформлення списку використаних джерел наведено у дод. Д.

Оформлення допоміжних матеріалів

До допоміжних матеріалів відносять: ілюстрації (схеми, діаграми, графіки, креслення тощо), таблиці, формули, додатки.

Ілюстрації (схеми, графіки тощо) і таблиці подають безпосередньо після посилання на них у тексті, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстративні та табличні матеріали, розміри яких перевищують формат А4, розміщують у додатках. На всі ілюстрації та таблиці мають бути посилання в тексті. Ілюстрації та таблиці обов'язково доповнюють поясненнями або коментарем.

Ілюстрації позначають словом «Рис.», і нумерують послідовно в межах основної частини (за винятком ілюстрацій у додатках). Номер ілюстрації є її порядковим номером. Наприклад: «Рис. 1». Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Кількість

ілюстрацій у курсовій роботі визначається її змістом і доцільністю для надання тексту зрозумілості та конкретності.

Таблиці. Цифровий матеріал у курсовій роботі здебільшого оформлюють у вигляді *таблиць*. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту (дод. Е).

Назву таблиці друкують жирним шрифтом (висота шрифту – 14 пунктів) малими літерами (крім першої великої) і розміщують по центру над таблицею. Назва має бути стислою і відображати зміст таблиці. Потрібно уникати повторів тематичного заголовка у заголовках граф. Лаконічності потребують і назви заголовків рядків. Слова, що повторюються, слід виносити до узагальнюючих заголовків, об'єднувальних рубрик. Заголовки граф таблиці починають з великих літер, підзаголовки – з малих, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих – якщо вони є самостійними.

Таблицю розміщують у тексті так, щоб її можна було читати без повороту тексту або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблиці нумерують послідовно у межах основної частини (за винятком тих таблиць, що розміщені в додатках). У правому верхньому куті розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її порядкового номера. Наприклад: «Таблиця 1», нижче зазначають назву таблиці.

У разі переносу таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами пишуть слово «Продовження». Наприклад: «Продовження табл. 1».

У таблицях обов'язково зазначають одиниці виміру показників. Якщо одиниці виміру є однаковими для всіх показників таблиці, вони наводяться у заголовку. Одиниці виміру мають відповідати стандартам. Чисельні величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків. У разі відсутності даних в окремих чарунках таблиці треба або ставити прочерк (якщо значення дорівнює нулю), або ставити символ «×» (якщо наявність даних є неможливою).

Набір тексту таблиці здійснюється через 1 міжрядковий інтервал, висота шрифту – 11-12 пунктів, шрифт текстового редактора – Word Times New Roman чорного кольору.

Під таблицями та рисунками поміщають примітки та джерела, з яких запозичена відповідна аналітична інформація (якщо ілюстрація авторська, то це зазначають, пишучи «Побудовано, Складено, Розраховано або Розроблено автором за: [номер джерела у списку використаних джерел].

Формули. Рекомендується здійснювати комп'ютерний набір формул з використанням редактора формул (наприклад, Microsoft Equation) таким чином, щоб розмір основних символів відповідав розміру шрифту тексту курсової роботи.

Формули в основній частині курсової роботи повинні мати нумерацію, при якій номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули, наприклад: «(1)». Номери формул пишуть біля правого поля сторінки в одному рядку з формулою в круглих дужках.

Пояснення значень символів, числових коефіцієнтів у формулах розміщують безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони

наведені у формулі, та кожне з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Формули слід розміщувати у тексті на окремому рядку, залишаючи вище і нижче не менше одного вільного рядка.

Додатки. На додатки, які містяться у курсовій роботі, мають бути посилання у текстовій частині роботи. Додаток повинен мати заголовок, надрукований у верхній частині сторінки маленькими літерами з першої великої літери симетрично тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком маленькими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток. Додатки позначають послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Ї, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад: Додаток А, Додаток Б.

У разі, якщо додаток поділений на розділи, їх нумерують літерою і цифрою, між якими ставлять крапку. Наприклад: А.2 – другий розділ додатка А.

Якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому кутку зазначається «Продовження додатку...» або «Закінчення додатку ...». Завершену й оформлену належним чином роботу обов'язково підписує автор на титульній сторінці.

5. ПЕРЕВІРКА ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконана курсова робота у встановлений термін (не пізніше за два тижні до початку екзаменаційної сесії) подається на кафедру менеджменту і економіки спорту, де вона реєструється і передається науковому керівнику для перевірки та рецензування. У рецензії на курсову роботу (дод. Ж) науковий керівник має зазначити позитивні моменти курсової роботи, оцінити ступінь самостійності формулювання основних положень та висновків, визначити недоліки або дискусійні питання, дати оцінку запропонованих здобувачем вищої освіти заходів і пропозицій, їх практичної цінності, а також зробити висновок щодо допуску до захисту. У разі позитивної рецензії курсова робота рекомендується до захисту. Якщо за результатами перевірки науковим керівником робота оцінена незадовільно, вона не допускається до захисту і повертається здобувачеві на доопрацювання. Здобувач вищої освіти до початку екзаменаційної сесії повинен виправити вказані недоліки і подати роботу на перевірку вдруге, повторно зареєструвавши її. За результатами повторної перевірки науковий керівник пише відповідну рецензію (позитивну чи негативну) і виносить роботу на розгляд комісії із захисту курсових робіт.

Захист курсових робіт здійснюється за графіком перед комісією у складі трьох викладачів кафедри менеджменту і економіки спорту. Процедура захисту передбачає презентацію роботи у вигляді стислого викладу основних проблем дослідження та їх розв'язання, відповіді на запитання членів комісії. У процесі захисту членами комісії оцінюється:

- глибина володіння здобувачем досліджуваної теми;
- вміння вести дискусію, обґрунтовувати й відстоювати свою наукову позицію;
- чітка відповідь на поставлені запитання;

– оформлення та презентація курсової роботи.

Оцінка якості виконання і захисту здобувачами вищої освіти курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою НУФВСУ. Підсумкову оцінку визначає комісія кафедри, що приймає захист курсових робіт. Об'єктами оцінювання є три складові: зміст, оформлення та захист курсової роботи.

- за розкриття змісту курсової роботи – 55 балів;
- за оформлення курсової роботи – 15 балів;
- за захист курсової роботи – 30 балів.

Критерії оцінювання змісту курсової роботи: (0–55 балів): - ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження; - наявність практичного висвітлення досліджуваної проблематики; - наочність та якість ілюстративного матеріалу; - дослідження вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел; - рівень обґрунтування запропонованих рішень; - ступінь самостійності проведеного дослідження; - відповідність побудови роботи поставленим цілям і завданням.

Критерії оцінювання оформлення курсової роботи (0–15 балів): - відповідність обсягу та оформлення роботи встановленим вимогам; - наявність у додатках до роботи самостійно складених документів; - посилання на використану літературу і нормативні документи.

Критерії оцінювання захисту курсової роботи (0– 30 балів): - вміння чітко, зрозуміло та стисло викладати основні засади проведеного дослідження; - повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на питання членів комісії за змістом роботи; - ґрунтовність висновків та рекомендацій щодо практичного використання результатів дослідження.

При оцінці 35-59 балів – студент повторно виконує роботу за раніше затвердженою темою з виправленням визначених недоліків. При оцінці 0-34 бали – студент виконує роботу за новою темою. Затвердження теми, призначення наукового керівника і терміну захисту визначається завідувачем кафедри менеджменту і економіки спорту. Захист курсової роботи після виправлення недоліків та за новою темою здійснюється в період ліквідації академічної заборгованості у визначені терміни перед комісією. Захищені курсові роботи передаються в деканат, де вони зберігаються згідно з вимогами до такого виду документів.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Артеменко Л. П. Стратегічне управління: конспект лекцій : навчальний наочний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 073 «Менеджмент», спеціалізацією «Менеджмент і бізнес адміністрування». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 342 с.
2. Бутко М. П. Стратегічний менеджмент в умовах посилення інтеграційних процесів : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 344 с.
3. Пастух К.В. Стратегічне управління. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2020. 60 с.
4. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.
5. Правдюк Н.Л., Лепетан І.М., Бурко К.В. Тактичний та стратегічний менеджмент підприємств: обліковий аспект: монографія. Вінниця: Видавництво ФОП Кушнір Ю.В., 2020. 448 с.

Додаткова література:

1. Коптева Г.М. Нащекіна О. М. Концептуальні положення управління стратегічними змінами на підприємстві. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»*. Серія: економічні науки. № 2. 2023. С. 26–30.
2. Харчук Т.В. Закорко О.П. Модифікація основних принципів менеджменту у сфері фізичної культури і спорту в умовах воєнного стану. *Інвестиції: практика та досвід. Економічна наука*. 2024. № 5. С.26-30. DOI: [10.32702/2306-6814.2024.5.26](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.5.26)
3. Харчук Т., Кургузенкова Л., Бурачек І. Ефективне управління бізнес-процесами в організаціях: методи та інструменти // Наукові інновації та передові технології. 2024. № 2(30), с. 572-583. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2\(30\)-572-582](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2(30)-572-582)
6. Харчук Т. В. Конкурентоспроможність підприємств у системі економічного управління: монографія. Вінниця: ТВОРИ, 2020. 324с.
7. Швед В.В., Прохорова О.В., Медведкін Р.В., Яковченко І.С. Стратегічне та оперативне планування: порівняльний аналіз. *Подільський науковий вісник*. № 2(14). 2020. С. 58-64. URL: https://pnv.in.ua/images/Magazine/2_2020/2_2020-58-64.pdf
8. Швед В.В., Шлінчук В.П. Стратегічне планування діяльності підприємства: концептуально-методологічні засади. *Подільський науковий вісник*. № 1(25). 2023. С. 81-89 URL: https://pnv.in.ua/images/Magazine/1_2023/Shved_Shlinchuk.pdf
9. Kharchuk T., Tarasenko I., Chip L., Sakun L., Ishchejkin T., Bebkko S., Palchuk O., Yatsykovskyy B. Modeling the concept of managing changes of the smart

economy and financial stability of entrepreneurship under martial law. *Journal of Hygienic Engineering and Design*. September 2022. № 40, 239-249
<https://www.scopus.com/pages/publications/85143265980> (Scopus)

Електронні ресурси:

1. Офіційний сайт Національного університету фізичного виховання і спорту України. URL : <https://www.uni-sport.edu.ua/>
2. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Онлайн-бібліотека з менеджменту. URL: <http://www.management.com.ua>

ДОДАТКИ

Додаток А

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Кафедра _____

Дисципліна _____

Спеціальність _____

Курс _____ Група _____ Семестр _____

ЗАВДАННЯ на курсову роботу здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. План до курсової роботи

3. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

4. Термін подання здобувачем закінченої курсової роботи на кафедру

5. Термін захисту курсової роботи _____

6. Дата видачі завдання _____

Здобувач _____

(підпис)

Керівник _____

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)

«_____» _____ 20__ р.

ЗМІСТ

1.	ВСТУП
2.	Характеристика досліджуваного підприємства.....
3.	Ідентифікація макросередовища та оцінка його впливу на підприємство
4.	Конкурентне середовище підприємства та його аналіз.....
5.	Стратегічні активи та компетенції підприємства.....
6.	SWOT-аналіз.....
7.	Визначення стратегії підприємства
8.	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....
9.	ДОДАТКИ

Додаток В

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ФАКУЛЬТЕТ СПОРТУ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ І ЕКОНОМІКИ СПОРТУ**

Курсова робота
з дисципліни
СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ
(на матеріалах)

здобувача вищої освіти
другого магістерського рівня
ПІБ

Науковий керівник: ПІБ
науковий ступінь, вчене звання

Рекомендовано до захисту на засіданні
кафедри (протокол № _ від ____)

Завідувач кафедри ПІБ
науковий ступінь, вчене звання

Київ – 202_

Додаток Г
Таблиця 1

Загальна інформація про підприємство

Ознаки	Характеристика
Назва підприємства	
Місцезнаходження (юридична адреса)	
Дата створення	
Форма власності	
Організаційно-правова форма	
Основні види діяльності	
Величина активів, тис. грн.	
Чисельність персоналу	
Тип організаційної структури (лінійно-функціональна, функціональна, матрична, проектна, процесна)	
Місія підприємства (вказати за умови її формальної наявності в документації підприємства)	
Стратегічні цілі підприємства (вказати за умови їх формальної наявності в документації)	

Таблиця 2

Аналітична характеристика STEEPLE-факторів макросередовища підприємства

Група факторів	Прояв фактору	Характер впливу на розвиток підприємства («+» - сприяє розвитку, «-» - перешкоджає розвитку, «+/-» або «-/» - вплив неоднозначний)	Сила впливу (за 10-бальною шкалою, де «0» - вплив відсутній, «10» - визначальний вплив)
Політичні (P – Political)			
Економічні (E – Economical)			
Соціальні (S – Social)			
Технологічні (T – Technological)			
Правові (L – Legal)			
Етичні (E – Ethical)			
Екологічні (E – Environmental)			

Таблиця 3**Фактори конкуренції та їх прояви на ринку продукту підприємства**

Фактори	Ознаки прояву факторів на ринку
Тип ринкової структури (досконала конкуренція, монополістична конкуренція, олігополія, монополія)	
Кількість та величина підприємств-конкурентів на ринку	
Зміни в платоспроможному попиті	
Ступінь однорідності, стандартності, диференціації товарів, що пропонують конкуренти	
Стандартність або розбіжності сервісу по товарах, що аналізуються	
Витрати переходу споживача з одного виробника (постачальника) на іншого	
Бар'єри проникнення на ринок (наявність, складність, коротка характеристика)	
Привабливість ринку даного товару	
Рівень агресивності поведінки конкурентів	
Рівень напруженості конкуренції на ринку	
Ключові фактори успіху (КФУ) в галузі, у т.ч.: – переваги внаслідок стабільних партнерських відносин; – переваги у витратах внаслідок масштабу виробництва; – переваги у якості продукту; – науково-технічні переваги; – переваги в організації виробництва (операційна система); – переваги в організації та управлінні; – переваги в маркетингу; – переваги в знаннях та досвіді; – переваги в діловій репутації; – інші переваги.	

Таблиця 4

Аналітична характеристика конкурентів підприємства

Характерні ознаки	Характеристики по конкурентах			
	Досліджуване підприємство	Конкурент 1	Конкурент 2	Конкурент 3
Місце розташування				
Рік створення підприємства				
Основні конкурентні наміри (бути лідером галузі, стати лідером галузі, бути в групі лідерів, перейти до групи лідерів, зміститися на одну або дві позиції в рейтингу галузі, перемогти конкретного конкурента, зберегти свою позицію, вижити)				
Ціновий діапазон (низький, середній, високий)				
Якість продукції (низька, середня, висока)				
Оцінка лояльності клієнтів (споживачів) до продукції підприємства (висока, середня, низька / стабільна, нестабільна)				
Частка ринку (%)				
Динаміка ринкової частки протягом останніх 3-5 років (стабільна, зростає, скорочується)				
Основна конкурентна стратегія (за витратами, диференціації, фокусування)				
Характер конкурентних дій підприємств (переважно наступальний, переважно захисний, комбінація наступальних і захисних дій; агресивний, з високим ступенем ризику, консервативне слідування)				
Ключова (стратегічна) компетенція, відмітні характеристики				
Слабкості конкурента				

Таблиця 5**Характеристика 5-ти конкурентних сил за моделлю М. Портера**

Конкурентна сила	Фактори, що сприяють посиленню влади	Фактори, що послаблюють владу	Можливі реакції з боку підприємства
Наявні конкуренти			
Потенційні конкуренти			
Споживачі			
Постачальники			
Товари-замінники			

Таблиця 6

**Чек-лист
характеристик конкурентоспроможності підприємств**

№	Характеристика	Експертна оцінка (бал)	
		Досліджуване підприємство	Конкурент
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
	Всього балів		

Таблиця 7**Актуальний профіль підприємства**

Критерії	1	2	3	4	5
Виробництво					
Фінансовий стан					
Збут товарів					
Конкурентоспроможність продукції					
Цінова політика					
Персонал					
Реклама					
Імідж підприємства					
Якість продукції					
Асортимент продукції					

Таблиця 8**Необхідний профіль підприємства**

Критерії	1	2	3	4	5
Виробництво					
Фінансовий стан					
Збут товарів					
Конкурентоспроможність продукції					
Цінова політика					
Персонал					
Реклама					
Імідж підприємства					
Якість продукції					
Асортимент продукції					

Таблиця 9**VRIO-аналіз ресурсів підприємства (аналіз 3 основних)**

Ресурс	1	2	3
Value (Цінність)			
Rarity (Рідкісність)			
Imitability (Здатність до відтворюваності)			
Organization (Організація, упорядкованість)			

Таблиця 10**Внутрішні можливості та загрози**

Фактор	Вірогідність			Важливість впливу		
	7-10 висока	4-6 середн я	1-3 низька	7-10 висока	4-6 середн	1-3 низька
Можливості:						
Загрози:						

Таблиця 11**Оцінка факторів внутрішнього середовища підприємства**

Фактори	Вагомість фактора	Вплив на організацію	Напрямок впливу	Рівень важливості фактора

Таблиця 12

Матриця SWOT-аналізу підприємства

Зовнішнє середовище Внутрішнє середовище	МОЖЛИВОСТІ		ЗАГРОЗИ	
СИЛЬНІ СТОРОНИ	Поле "СіМ"		Поле "СіЗ"	
СЛАБКІ СТОРОНИ	Поле "СлМ"		Поле "СлЗ"	

Таблица 13

Стратегічна карта цілей розвитку компанії

Фінанси	
Клієнти	
Процеси	
Навчання та розвиток	

Таблица 14

Рекомендації щодо впровадження обраної стратегії підприємства за цілями (стратегічними напрямками):

[illegible]

Приклади оформлення бібліографічних посилань у списку використаних джерел згідно з ДСТУ 8302:2015 для різних типів джерел.

Книга

Книга одного автора

Іванова В. Д. Технологія виробництва продуктів бджільництва : курс лекцій. Миколаїв : МДАУ, 2009. 245 с.

Пономарів О. Д. Культура слова: мовностилістичні поради. 2-ге вид., стер. Київ : Либідь, 2001. 240 с.

Браун Д. Код да Вінчі. Харків : КСД, 2006. 478 с.

Пономарьов А. П. Українська етнографія : курс лекцій. Київ : Либідь, 1994. 315 с.

Прищенко С. В. Кольорознавство : навч. посіб. 3-тє вид., випр. і допов. Київ : Кондор, 2018. 436 с.

Parker J. Principles of scientific research. 7th ed. London : Editorial, 2017. 301 p.

Книга двох або трьох авторів

Боярин М. В., Нетробчук І. М. Основи гідроекології: теорія й практика : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 365 с.

Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови. Київ : Пульсари, 2004. 398 с.

Марисова І. В., Кедров Б. Ю. Систематика хордових тварин. Ніжин : НДПУ ім. М. Гоголя, 2003. 132 с.

Артеменко А. П., Бобловський О. Ю. Від глобалізації до індивідуалізації: топологія міжкультурної взаємодії : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2014. 215 с.

Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі. Київ : Вид. дім Дмитра Бураго, 2008. 336 с.

Коваленко А. Д., Герасимчук О. П., Данилюк А. С. Міжнародне кредитування. 2-ге вид. Київ : Наука, 2018. 155 с.

Wilson D., Lister P., Andrews A. Modern surgery. Manchester : MAN, 2011. 240 p.

Книга чотирьох і більше авторів

Астрономія : навч. посіб. / І. А. Климишин та ін. Одеса : Астропринт, 2012. 352 с.

Міжнародна торгівля / Ю. Г. Козак та ін. 5-те вид., перероб. та допов. Київ : Центр учб. літ., 2015. 272 с.

Сучасна українська мова / О. М. Григор'єв та ін. 3-тє вид., перероб. Київ : Либідь, 2005. 488 с.

Referencing styles / G. R. Edwards et al. Los Angeles : International Publishing, 2010. 280 p.

Книга без зазначення автора (з редактором тощо)

Економічна енциклопедія / за ред. В. В. Шевченка. Київ : Альманах, 2016. 304 с.
 Атлас зоології / уклад.: Х. Тола, Є. Інф'єста. Харків : Ранок, 2005. 96 с.
 Мінералогічний словник / уклад.: В. С. Білецький, В. Г. Омельченко, Г. Д. Горванко. Маріуполь : Сх. вид. дім, 2016. 488 с.
 Routledge handbook of international statebuilding / ed. by D. Chandler, T. D. Sisk. London : Routledge, 2013. 448 p.

Книга – окремий том (частина) багатотомного видання

Антологія української юридичної думки / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАНУ ; за заг. ред. Ю. С. Шемшученка. Київ : Юрид. кн., 2002. Т. 1 : Загальна теорія держави і права, філософія та енциклопедія права. 568 с.
 Етимологічний словник української мови : у 7 т. / уклад.: Р. В. Болдирев та ін. Київ : Наук. думка, 1989. Т. 3 : Кора—М. 552 с.
 Шишкін В. І. Судові системи країн світу : навч. посіб. : у 3 кн. Київ : Юрінком Інтер, 2001. Кн. 2. 336 с.
 Мала гірнича енциклопедія : у 3 т. / за ред. В. С. Білецького. Донецьк : Донбас, 2007. Т. 2 : Л—Р. 652 с.

Частина книги (розділ тощо)

Шевченко Р. О. Особливості селекції яблунь. *Практикум з ботаніки* / ред. О. С. Самійленко. Херсон, 2018. С. 22—36.
 Ярошевич Н. Б., Чубка О. М., Якимів А. І. Інструменти боргового фінансування суб'єктів підприємництва в Україні: правовий статус, структурна динаміка, податкові наслідки. *Теорія та методологія формування інвестиційно-фінансової стратегії розвитку національного господарства* : монографія / за ред. Л. М. Савчук, А. В. Череп. Дніпро, 2019. С. 55—89.
 Goehr L. The concept of opera. *The Oxford handbook of opera* / ed. by H. M. Greenwald. Oxford, 2014. P. 92—136.

Стаття (публікація) в періодичному виданні

Стаття в журналі

Зайцева О. М. Варіантність у родовій категоризації іменників: (на матеріалі мовлення сучас. укр. телебачення). *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія «Філологія»*. 2018. Т. 21, № 1. С. 121—130.
 Кольцова Я. І., Нікітін С. В. Одержання пористих склокристалічних матеріалів з використанням паливного шлаку. *Питання хімії та хімічної технології*. 2020. № 1. С. 33—38. DOI: 10.32434/0321-4095-2020-128-1-33-38 (дата звернення: 11.06.2020).

Капируля М. Ядерний тероризм в сучасній міжнародній системі. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2008. Вип. 73, ч. 2. С. 66—68.

Chua N. Y., Lundbye J. Endovascular catheter as a rewarming method for accidental hypothermia. *Therapeutic hypothermia and temperature management*. 2012. Vol. 2, no. 2. P. 89—91. URL: <https://doi.org/10.1089/ther.2012.0001> (date of access: 06.05.2020).

Стаття в газеті

Андрущенко В. Академічна недоброчесність як виклик інтелектуальній спроможності нації. *Голос України*. 2018. 20 лип. С. 10.

Монаєнко А. Поза чергою не рахується? Особливості звільнення суддів за порушення присяги. *Юридична газета*. 2017. 17 січ. С. 28—29.

Величко О. Р., Лисенко Д. П. Відшкодування матеріальних витрат. *Газета про бухгалтерський облік*. 2019. Квітень. С. 16

Електронний ресурс

Сайт

«Файлу» чи файла»: який родовий відмінок слова «файл»? *Kyiv Dictionary*. URL: <https://www.kyivdictionary.com/uk/grammar/uk/consulenza-linguistica/vypusk3/failu-faila/> (дата звернення: 20.05.2020).

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют на дату 11.06.2020. *Національний банк України*.

URL: <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerates?date=11.06.2020&period=daily> (дата звернення: 11.06.2020).

Приймак Д. М., Томіленко О. В., Ковальчук З. Ю. «Підодіяльник»: як правильно сказати українською? *Kyiv Dictionary*.

URL: <https://www.kyivdictionary.com/uk/grammar/uk/how-to-say/pidodiialnyk/> (дата звернення: 09.06.2020).

Київський національний університет імені Тараса Шевченка.

URL: <http://www.univ.kiev.ua/> (дата звернення: 05.11.2019).

APA Style Introduction. *Purdue University*.

URL: https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/apa_style/apa_style_introduction.html (date of access: 09.06.2020).

Диск

Тараненко Ю. А. Енциклопедія українського козацтва. Запоріжжя, 2006. 2 електрон.-опт. диски (DVD-R).

Тартак. Сімка. Наш формат, 2012. 1 електрон.-опт. диск (CD).

Дисертація

Герасименко Ю. А. Рецепція української історії в західноєвропейській прозі кінця XX – початку XXI століття : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.05.

Бердянськ, 2018. 259 с.

Наконечний А. Б. Примусове відчуження земельних ділянок за законодавством України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Одеса, 2015. 225 с.

Урба С. І. Пріоритети та інструменти розвитку аграрного сектора в системі забезпечення економічної безпеки України : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.03. Львів, 2019. 562 с.

Автореферат дисертації

Скарга О. О. Транснаціоналізація туристичних послуг в умовах глобалізації : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.02. Маріуполь, 2019. 22 с.

Єргієва К. І. Фортепіанна гра як жанрово-комунікативний та інтерпретативно-стильовий феномен : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Одеса, 2019. 17 с.

Заяць А. Є. Міське суспільство Волині XVI – першої половини XVII ст. : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01. Львів, 2019. 39 с.

Матеріали конференції

Тези доповіді

Святецька А. В. Діалектизми у повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків» : семантико-стилістичний аспект. *Стратегії розвитку та пріоритетні завдання філологічних наук* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 19—20 жовт. 2018 р. / Класич. приват. ун-т. Запоріжжя, 2018. С. 19—23.

Киридон А., Троян С. М. Грушевський і основні етапи українського державотворення. *Міжнародна наукова конференція до 150-річчя М. С. Грушевського* : тези доп., 17 верес. 2016 р., Острог / редкол.: Винар Л.-Р. та ін. Острог, 2016. С. 44—47.

Івченко В. О. Проблема правового регулювання імпідменту в Україні. *Актуальні проблеми сучасної науки і правоохоронної діяльності* : тези доп. учасників XXV Наук.-практ. конф. курсантів та студентів, м. Харків, 17 трав. 2018 р. / Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. С. 35—36.

Закон, нормативний акт

Про забезпечення функціонування української мови як державної : Закон України від 25.04.2019 № 2704-VIII : станом на 19 квіт. 2020 р.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19> (дата звернення: 11.06.2020).

Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI : станом на 02 квіт. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення: 09.06.2020).

Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб : Постанова Каб. Міністрів

України від 30.08.2017 № 704 : станом на 29 січ. 2020 р.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/704-2017-%D0%BF> (дата звернення: 05.05.2020).

Про відзначення державними нагородами України працівників Національного університету «Чернігівська політехніка» : Указ Президента України від 09.06.2020 № 215/2020.

URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2152020-34077> (дата звернення: 11.06.2020).

Про іменні стипендії Верховної Ради України для молодих учених — докторів наук : Постанова Верховної Ради України від 05.02.2019 № 2676-VIII. *Голос України*. 2019. 19 лют. С. 4.

Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань : Постанова Каб. Міністрів України від 28.06.1997 № 644. *Офіційний вісник України*. 1997. № 27. С. 105.

Конституція України : від 28.06.1996 : станом на 01 січ. 2006 р. Київ : Ін Юре, 2006. 144 с.

Препринт

Головач Ю., Пляцко Р., Сварник Г. Петер Пулюй і архів Івана Пулюя.

Львів : Ін-т фізики конденс. систем НАН України, 2020. 24 с. (Препринт. Ін-т фізики конденс. систем НАН України ; ISMP–20–01).

Протидія агресивному податковому плануванню в Україні / С. С. Брехов та ін. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2017. 108 с. (Препринт. Наук.-дослід. ін-т фіскал. політики Ун-ту ДФС України).

Simon J. Physics of oscillations. Poznań : University of Poznań, 2019. 121 p. (Preprint. University of Poznań ; UP-02).

Патент

Верстат для поздовжнього розпилювання круглих колод : пат. 123197

Україна : В27В 7/00. № u 2017 10306 ; заявл. 25.10.2017 ; опубл. 12.02.2018, Бюл. № 3. 4 с.

Рентгенодіагностичний препарат на основі конусно-променевого комп'ютерного томографа для обстеження кінцівок : пат. 140662 Україна : А61В 6/03, А61В 8/13, H05G 1/02, G03В 42/02, G01N 23/04. № u 2019 07999 ; заявл. 12.07.2019 ; опубл. 10.03.2020, Бюл. № 5 (кн. 1). 1 с.

Розбірний візок для транспортування надувного човна : пат. 121790 Україна : В60Q 5/00. № u 2017 09803 ; заявл. 24.07.2017 ; опубл. 11.12.2017, Бюл. № 23. 5 с.

Стандарт

ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 2016-07-01. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2016. 16 с.

ДСТУ 8746:2017. Автомобільні дороги. Методи вимірювання зчіпних властивостей поверхні дорожнього покриття. На заміну ДСТУ Б В.2.3-2-97 (ГОСТ 30413-96), ДСТУ Б В.2.3-8-2003, СОУ 45.2-00018112-042:2009 ; чинний від 2019-01-01. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2019. 20 с.

ДСТУ ISO 14024:2018. Екологічні маркування та декларації. Екологічне маркування типу I. Принципи та процедури. На заміну ДСТУ ISO 14024:2002 ; чинний від 2020-01-01. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2019. 18 с.

Архівні матеріали

Закон про громадянство Української Народної Республіки. 15 листопада 1921 р. *ЦДАВО України* (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1065. Оп. 4. Спр. 96. Арк. 48—50. Оригінал. Машинопис. Листування [Грушевського М. С.] з друкарнями в Празі, Відні та інших містах про видання і продаж книг. 4 лютого 1922 р. – грудень 1923 р. *ЦДІАК України* (Центр. держ. іст. архів України). Ф. 1235. Оп. 1. Спр. 95.

Шевченко Т. Г. [Лист Щепкіну М. С.]. 1858 р. *ЦДАМЛМ* (Центр. держ. архів-музей літ. і мистецтва України). Ф. 506. Оп. 1. Спр. 33.

Приклад побудови таблиці

Таблиця 3

**Ефективність використання основних засобів ТОВ «Гостинний двір»
за чотири роки діяльності**

Показники	1-й рік	2-й рік	3-й рік	4-й рік	Темп приросту (ланцюговий), %		
					2-й рік	3-й рік	4-й рік
1. Основні засоби (первісна вартість), тис. грн	13441,7	13464,0	11860,2	10162,2	0,17	-11,91	-14,32
2. Товарооборот, тис. грн	8921,5	7868,2	5735,7	2967,7	-11,81	-27,10	-48,26

Результат захисту курсової роботи

(прізвище, ім'я та по батькові)

Курсова робота з _____
(назва навчальної дисципліни)

Науковий керівник _____
(вчене звання, прізвище, ініціали)

I. Рецензія наукового керівника

[illegible]

Захист планується о « » 20 р.

Курсова робота захищена « » 20 р.

з оцінкою _____ (за шкалою НУФВСУ, національною
шкалою та шкалою ЄКТС)

Комісія:

1. _____
(*niɔnuc*)

(прізвище, ініціали)

2. _____

3. _____